

Viridis

Onderzoeksbureau
voor natuur en landschap

December 2020

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

Elisabeth-hof Culemborg, KleurrijkWonen

In opdracht van: KeurrijkWonen
Projectnummer: 2020-160

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Randweg 30
4104 AC Culemborg
T [REDACTED] 5.1.2e
E info@bureau-iridis.nl
W www.bureau-iridis.nl
KvK 110 557 87
Btwnr NL 820598215B01
IBAN NL46 TRIO 0198 4486 00

Tekst: [REDACTED] 5.1.2e

Projectnummer: 2020-160
Wijze van citeren: [REDACTED] 5.1.2e 2020. Ecologisch werkproto-
col [REDACTED] 5.1.2e KleurrijkWonen.
Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg,
PRNR-2020-160.

In opdracht van: KleurrijkWonen
Contactpersoon: [REDACTED] 5.1.2e

Datum: 24 december 2020
Controle: [REDACTED] 5.1.2e

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2017, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie

5.1.2e

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

Elisabeth-hof Culemborg, KleurrijkWonen

In opdracht van: KleurrijkWonen

Inhoud

1	Inleiding	1	3.2	Meldingsplicht	3
1.1	Aanleiding en context	1	3.3	Mitigerende maatregelen	3
1.2	Uitgangspunten	1	3.4	Overige voorwaarden	5
2	Plangebied en werkzaamheden	2	4	Bronnen	7
2.1	Beschrijving van het plangebied	2	4.1	Literatuur	7
2.2	Waarnemingen	2	4.2	Websites	7
2.3	Beschrijving van de werkzaamheden	2	Bijlage A.	Ter zake kundige	8
2.4	Planning	2	Bijlage B.	Exclusion flaps	9
3	Ecologisch werkprotocol	3	Bijlage C.	Ontwerptekeningen nieuwbouw en	10
3.1	Algemeen	3		mitigatie	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

KleurrijkWonen is voornemens om in Culemborg aan de Van Pallandtdreef het oorspronkelijk aanwezige zorgcentrum te herstructureren. In verband hiermee is het oude pand deels (gefaseerd) gesloopt. Het laatste restant van de bebouwing zal in het voorjaar van 2021 worden gesloopt, waarna nieuwbouw plaatsvindt. Rond het nog te slopen gedeelte van het gebouw is reeds nieuwbouw gerealiseerd.

De geplande werkzaamheden hebben negatieve effecten op de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten¹. Om overtreding van de verbodsbepalingen van de destijds nog vigerende Flora- en faunawet te voorkomen, is er onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van gebouwbewonende beschermde soorten (Staro, 2016). Het onderzoek heeft zich gericht op de verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nestplaatsen. Op basis van deze rapportage is op 5 juli 2016 een ontheffing van de Flora- en faunawet verleend met kenmerk FF/75C/2016/0109. Deze verliep op 31 december 2018. In overleg is besloten een nieuwe ontheffing voor het project aan te vragen in het kader van de nu vigerende Wet natuurbescherming, welke na controles in het plangebied door Staro en handhavers van de provincie Gelderland is verleend op 2 december 2019 met kenmerk 2019-007667.

Om negatieve effecten op de beschermde soorten te voorkomen en waar dit niet mogelijk is te verzachten,

dienen mitigerende maatregelen te worden genomen. De maatregelen zijn vastgelegd in onderhavig Ecologisch Werkprotocol (EWP).

Daarnaast geeft het EWP een handreiking voor de werkwijze wanneer tijdens de realisatie van het project beschermde soorten worden aangetroffen. Ook wordt het handelen conform de zorgplicht, welke geldt voor alle in het wild levende planten en dieren, meegenomen.

1.2 Uitgangspunten

Voorliggend EWP hanteert de richtlijnen uit de ontheffing Wet natuurbescherming die is toegekend op 2 december 2019 voor de voorgenomen maatregelen (Zaakkenmerk 2019-007667). De bevindingen uit de rapportage van Staro en de resultaten van de aanvullende controles door Staro, hebben gediend als onderbouwing van de ontheffingsaanvraag. De ontheffing is verleend op 2 december 2019 en is geldig tot 31 december 2022.

Dit EWP dient op de werklocatie aanwezig te zijn en alle betrokken partijen moeten op de hoogte zijn van de inhoud.

Daarnaast moet een afschrift van de verleende ontheffing op de locatie aanwezig zijn. Op verzoek moet deze getoond kunnen worden aan de bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

¹ Beschermde soorten: alle onder de Wnb beschermde soorten in de Provincie Gelderland

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Beschrijving van het plangebied

De te slopen bebouwing is gelegen in de bebouwde kern van Culemborg, aan de Van Pallandtdreef 10. Het merendeel van de hier oorspronkelijk aanwezige bebouwing is reeds gesloopt, slechts een beperkt deel van de oorspronkelijke bebouwing staat nog overeind. Inmiddels heeft rond het te slopen pand de nodige nieuwbouw plaatsgevonden.

2.2 Waarnemingen

In het najaar van 2013 en de zomer van 2014 is een onderzoek naar het voorkomen van gebouwbewonende beschermde soorten uitgevoerd (Staro, 2016).

Uit dit onderzoek kwam naar voren dat in de te slopen bebouwing meerdere verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig te zijn. Het gaat om:

- Twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, elk met één individu
- Eén paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis
- Eén kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis met circa 60 verblijvende exemplaren.

Op 15 april en 6 mei 2019 heeft aanvullend onderzoek plaatsgevonden in de avond, waarbij gebruik is gemaakt van een batdetector. Omdat de weersomstandigheden gedurende deze avonden als suboptimaal werden beoordeeld door het bevoegd gezag, is op 3

juni 2019 door de provincie zelf een extra controle-ronde uitgevoerd. Daarbij is de aanwezigheid van de ook in 2014 aangetroffen kraamverblijfplaats herbevestigd.

Jaarrond beschermde nestplaatsen van de huismus en gierwaluw werden niet aangetroffen. Het pand werd op voorhand voor met name de gierwaluw ook als ongeschikt beschouwd.

2.3 Beschrijving van de werkzaamheden

De oorspronkelijk binnen het plangebied aanwezige bebouwing is reeds gesloopt of zal in het voorjaar van 2021 worden gesloopt. Binnen het gebied heeft reeds nieuwbouw plaatsgevonden en op de plaats van de nu nog resterende oude bebouwing zal eveneens nieuwbouw worden gerealiseerd.

2.4 Planning

De werkzaamheden starten na vrijgave van de resterende bebouwing, naar verwachting in het voorjaar van 2021. Het aflakken van de invliegopeningen van de verblijfplaatsen (ook te beschouwen als start van de werkzaamheden) zal na enkele relatief warme dagen in maart 2021 plaatsvinden, mits dit ecologisch gezien haalbaar is en door de provincie Gelderland, het bevoegd gezag in deze, akkoord wordt bevonden.

3 Ecologisch werkprotocol

3.1 Algemeen

Volgens de toegekende ontheffing Wet natuurbescherming dient een Ecologisch Werkprotocol opgesteld te worden met de voorschriften uit de ontheffing. Onderstaand wordt het Ecologisch Werkprotocol gepresenteerd met daarin opgenomen de mitigerende maatregelen. Tijdens de werkzaamheden dient de uitvoerende partij de algemene zorgplicht in acht te nemen. Dit houdt in dat de werkzaamheden met de minste schade aan planten en dieren moeten worden uitgevoerd. De ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffingshouder zich niet houdt aan de voorschriften.

3.2 Meldingsplicht

De volgende meldingen moeten worden gedaan aan de provincie Gelderland:

- Uiterlijk twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, dient een e-mail aan post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 007667, te worden verzonden, waarin de startdatum is opgenomen
- Na afronden van de werkzaamheden dient dit eveneens via dit e-mailadres te worden gemeld. Hierbij dient het logboek / eindnotitie te worden bijgevoegd, waarin ecologische keuzes vastgelegd worden. Deze eindnotitie zal Bureau Viridis opstellen.

3.3 Mitigerende maatregelen

In onderstaande paragraaf worden de mitigerende maatregelen beschreven in verschillende stappen.

Contactgegevens ecologisch begeleider:

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zal de ecologische begeleiding worden uitgevoerd door:

5.1.2e

5.1.2e ;@bureau-iridis.nl

5.1.2e

5.1.2e

- Werkzaamheden moeten aantoonbaar conform het ecologisch werkprotocol worden uitgevoerd. Mochten er zich gedurende de werkzaamheden ten aanzien van beschermde soorten onvoorziene omstandigheden voordoen, wordt direct contact opgenomen met de ter zake kundige ecooloog.
- De begeleidend ecooloog dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn.
- Gedurende het afplakken van de bebouwing en de realisatie van de alternatieve verblijfplaatsen, zal de begeleidend ecooloog meerdere keren op de bouw aanwezig zijn. Enerzijds om mee te denken over de inrichting van met name de op maat gemaakte verblijfplaats aan de oostgevel (zie "stap 3"), anderzijds om te bepalen of de (overige) mitigatie op een correcte wijze wordt toegepast. Eventuele onvolkomenheden zullen aan de opdrachtgever worden voorgelegd en zullen in overleg worden aangepast.

Stap 1: Tijdelijke mitigatie vleermuisverblijven

Ter mitigatie van de te vernietigen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, zijn in de omgeving van het plangebied reeds tijdelijke vleermuis kasten opgehangen. De tijdelijke mitigatie is ruimschoots op tijd geplaatst, teneinde de aanwezige vleermuizen voldoende gewenningstijd te geven om de alternatieve verblijfplaatsen te ontdekken.

- De tijdelijke kasten zijn zo opgehangen dat de vleermuizen tijdens de werkzaamheden niet verstoord zullen worden.
- De alternatieve tijdelijke vleermuis kasten dienen tijdens de gehele duur van de werkzaamheden beschikbaar te zijn voor de vleermuizen. Er mag alleen overdag worden gewerkt rondom de kasten.
- De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen dienen pas verwijderd te worden wanneer de permanente verblijfplaatsen gerealiseerd zijn én is voldaan aan de wettelijk geldende gewenningsperiode voor het betreffende type verblijfplaats (3 maanden voor een zomerverblijfplaats, 6 maanden voor een paarverblijfplaats en een geheel jaar voor een kraamverblijfplaats).

Stap 2: Ongeschikt maken

Omdat voor de tijdelijke verblijfplaatsen reeds is voldaan aan de gewenningsperiode, kunnen de verblijfplaatsen in het te slopen gedeelte van de bebouwing op een ecologisch verantwoord moment ongeschikt worden gemaakt. Omdat de sloop staat gepland voor het voorjaar van 2021, dient dit ongeschikt maken plaats te vinden tussen de winterrustperiode en de kraamperiode van de gewone dwergvleermuis. In een gemiddeld voorjaar begint de kraamperiode van de gewone dwergvleermuis rond begin mei. In warmere voorjaren kan een kraamverblijfplaats echter al eerder door de dieren worden opgezocht. Het is derhalve in voorliggend geval verstandig het ongeschikt maken te plannen op basis van weersomstandigheden in het vroege voorjaar van 2021, in afwijking op de ontheffing waarin afplakken in de maand april wordt voorgeschreven. Evenwel gebeurt dit uitsluitend wanneer dit op een ecologisch verantwoorde manier mogelijk is en in overleg met en na goedkeuring van het bevoegd gezag.

Vanaf half februari zal de temperatuur in de gaten worden gehouden en na enkele nachten waarin de temperatuur niet onder de 6 graden zakt, zal het afplakken plaatsvinden. De keuze voor een minimumtemperatuur van 6 graden is gebaseerd op de minimale temperatuur welke als geschikt wordt benoemd

in het vleermuisprotocol 2021 voor najaarsonderzoek. Beneden deze temperatuur neemt de activiteit van vleermuizen te sterk af om zekerheid te verkrijgen over de functionaliteit van de te nemen maatregelen. Deze planning kijkt af van de in de ontheffing weergegeven periode voor het afplakken, namelijk de maand april.

Een belangrijke overweging hierbij is ook het risico op vestiging van algemene broedvogels binnen de bebouwing. Het pand vertoont kieren en openingen, waar kleine vogels zoals mezen, de winterkoning of zelfs de merel gebruik van zouden kunnen maken als nestplaats. Deze vogels beginnen rond half maart met de nestbouw, waarna ingrepen zijn uitgesloten tot het moment waarop de nesten zijn verlaten. De sloopwerkzaamheden zouden dan tot mogelijk half augustus 2021 uitgesteld moeten worden, wat planningstechnisch en financieel geen wenselijke situatie is.

Het gebouw zal ongeschikt worden gemaakt door onder andere het plaatsen van "exclusion flaps". Deze exclusion flaps zorgen ervoor dat aanwezige vleermuizen de woningen nog wel kunnen verlaten, maar er niet in terug kunnen keren (Bijlage B). Indien grotere potentiële invliegopeningen worden aangetroffen, zal worden gezocht naar maatwerkoplossingen om deze op een ecologisch verantwoorde manier af te dichten.

- De exclusion flaps zullen door de firma Fauna Projecten worden geplaatst op een nader te bepalen datum in het vroege voorjaar van 2021, gebaseerd op de meest geschikte weersomstandigheden (nachttemperatuur enkele nachten op rij minimaal 6 graden).
- Na afloop van het afplakken zal middels twee invliegcontroles en een uitvliegcontrole worden beoordeeld of nog vleermuizen in het gebouw aanwezig zijn.
- Deze uitvliegcontrole vindt minimaal drie dagen na het afplakken plaats bij geschikt weer voor vleermuizen. Eén onderzoeker zal gedurende drie avonden een kwartier voor zonsondergang aanwezig zijn en tot een uur na zonsondergang controleren of er vleermuizen uit het gebouw vliegen. Indien er geen vleermuizen meer gebruik maken van het gebouw, kan het pand worden vrijgegeven voor de renovatiewerkzaamheden.
- Wanneer er nog wél vleermuizen uitvliegen, dienen aanvullende maatregelen te worden genomen.
- De sloopwerkzaamheden aan de bebouwing kan pas starten nadat een ter zake kundige heeft

vastgesteld dat er geen vleermuizen meer in- en/of uitvliegen.

Stap 3: realisatie definitieve verblijfplaatsen

In het kader van de mitigatie van verblijfplaatsen, worden verschillende maatregelen genomen. In Bijlage C worden deze maatregelen op tekeningen weergegeven, in onderstaande paragraaf wordt verder toegelicht welke kasten op welke wijze in de nieuwbouw worden gerealiseerd.

- De aangetroffen zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden gemitigeerd middels de inbouw van in totaal vijf enkele inbouwstenen van het type VMK01 (afmetingen hoogte x breedte van 43cm x 47cm) in de voorgenomen nieuwbouw. De kasten worden ingebouwd in de westgevel (vier inbouwstenen) en in de noordgevel (één inbouwsteen). De kasten worden direct onder de dakrand ingebouwd, dus aan de bovenzijde van de tweede verdieping. Hierdoor liggen de kasten ruimschoots buiten bereik van eventuele predatoren en ook buiten de invloedssfeer van verlichting vanuit het gebouw en van eventueel aanwezige straatverlichting.
- De aangetroffen kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis wordt gemitigeerd door de realisatie van twee verschillende typen verblijven;
 - Aan de noordgevel van de voorgenomen nieuwbouw zullen twee dubbel geschakelde vleermuis kasten van het type Tichelaarkast (VMK01) worden ingebouwd. Deze kasten hebben elk een totale afmeting van 43cm x 94cm (hoogte x breedte).
 - In de spouw van de oostgevel zal een op maat gemaakte, zeer grote vleermuisverblijfplaats worden gerealiseerd. Deze zal uit drie compartimenten bestaan van 2,5 meter breed en 2,8 meter hoog. Dit leidt tot een totaal oppervlak van 21m². Door de laagde opbouw van de kast wordt het verblijfooppervlak nog twee tot eventueel drie maal zo groot.
 - De verblijfplaats wordt over drie verdiepingen aangebracht, welke onderling

verbonden zullen worden. Zodoende kunnen de vleermuizen door de binnenzijde van de kast migreren over de volledige drie verdiepingen, teneinde een gradiënt in temperatuur in de kast te waarborgen.

- Deze kast zal bestaan uit een houten constructie die in meerdere lagen (naar verwachting met twee tot drie beschikbare tussenruimten) in de spouw zal worden opgebouwd. De tussenruimten zullen tussen de 2cm en 2,5cm worden gemaakt, zodat de vleermuizen zich er goed tussen kunnen verplaatsen. De verschillende lagen zullen tenminste aan de bovenzijde, ter plaatse van de invliegopening, en in het midden van de panelen met elkaar in verbinding staan, zodat de vleermuizen het klimatologisch meest geschikte compartiment kunnen kiezen.
- De invliegopening wordt direct onder de dakrand gerealiseerd, in dit geval ter hoogte van de derde verdieping.
- Het hout waarmee de kast wordt gebouwd zal voldoende ruw zijn, zodat vleermuizen zich goed in de kast kunnen verplaatsen.

Buiten de kraamperiode kunnen de kasten die ter mitigatie van kraamverblijfplaatsen zijn gerealiseerd, ook dienst doen als zomer-, paar- of winterverblijfplaats.

3.4 Overige voorwaarden

- Het Ecologisch Werkprotocol dient voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden besproken te worden en bekend te zijn bij de uitvoerder(s).
- Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- Naast het werken buiten kwetsbare perioden is er gefaseerd gewerkt en zijn tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd. Dit houdt in dat er te allen tijde verblijfplaatsen voor vleermuizen in de directe omgeving beschikbaar zijn en blijven. Door op deze manier te werk te gaan wordt de functionele leefomgeving van de populatie zo min mogelijk aangetast.

- Werkzaamheden moeten aantoonbaar conform dit protocol worden uitgevoerd. Mochten er zich gedurende de werkzaamheden ten aanzien van beschermde soorten onvoorziene omstandigheden voordoen, wordt direct contact opgenomen met de ter zake kundige ecooloog (Bijlage A);
- Indien tijdens het uitvoeren van werkzaamheden een broedgeval (van een soort met jaarrond beschermde nestplaats of een algemene broedvogel) aangetroffen wordt, dienen de werkzaamheden onmiddellijk stilgelegd te worden en dient er contact opgenomen te worden met de ter zake kundige ecooloog. Er kan dan in overleg met de ter zake kundige ecooloog een andere periode voor de werkzaamheden vastgesteld worden.
- Kunstmatige verlichting en geluid van machines en/of mensen in de nachtelijke uren werkt verstorend op met name fauna. De werkzaamheden vinden daarom zoveel mogelijk overdag plaats;
- De alternatieve tijdelijke vleermuiskasten dienen tijdens de gehele duur van de werkzaamheden beschikbaar te zijn voor de vleermuizen. Er mag alleen overdag worden gewerkt rondom de kasten.
- Bij werkzaamheden gedurende de avond en nacht wordt slechts verlichting gebruikt die weinig uitstraalt naar de omgeving (object-gericht);
- Het verwijderen van begroeiing dient buiten het broedseizoen plaats te vinden, dat wil zeggen van ca. begin september tot ca. begin maart;
- De werkzaamheden dienen in één richting uitgevoerd te worden, richting een vrije ruimte, zodat eventueel aanwezige fauna de mogelijkheid heeft om te vluchten.

4 Bronnen

4.1 Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw, versie 1.0 Juli 2017.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus, versie 1.0 Juli 2017.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0 Juli 2017.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0 Juli 2017.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen', 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017.

Netwerk Groene Bureaus, 2020. Vleermuisprotocol 2021

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gierzwaluw, versie 2.0.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Huismus, versie 2.0.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis, versie 2.0.

4.2 Websites

Nationale Databank Flora en Fauna
Via www.ndff-ecogrid.nl/

Bijlage A. Ter zake kundige

TER ZAKE KUNDIGE

Alle mitigerende maatregelen moeten worden begeleid en/of uitgevoerd door een ter zake kundige op het gebied van vleermuizen, jaarrond beschermde nestplaatsen en broedvogels. Voorafgaande aan de uitvoering van de gewenste werkzaamheden, dient te alle tijden de aannemer/uitvoerder de werkzaamheden af te stemmen met een ter zake kundige.

Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstaat onder een kundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de kundige: op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of; op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of; als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of; zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties. Alle medewerkers van Bureau Viridis voldoen aan de eisen van het ministerie en zijn ter zake deskundig.

Bijlage B. Exclusion flaps

EXCLUSION FLAPS

'Exclusion flaps' worden gebruikt om stootvoegen en andere invliegopeningen af te sluiten, op zo'n manier dat in het object aanwezige vleermuizen er wel uit kunnen komen, maar er niet meer in. Doormiddel van stugge klapdeurtjes kan een dier er via de ruwe ondergrond makkelijk uit kruipen, maar niet meer terug in. De flaps of tunneltjes worden op maat gefabriceerd van 300 micron stug doorzichtig plastic en met montagekit bevestigd aan het object, ductape zorgt ervoor dat het geheel vast blijft zitten totdat de kit droogt.

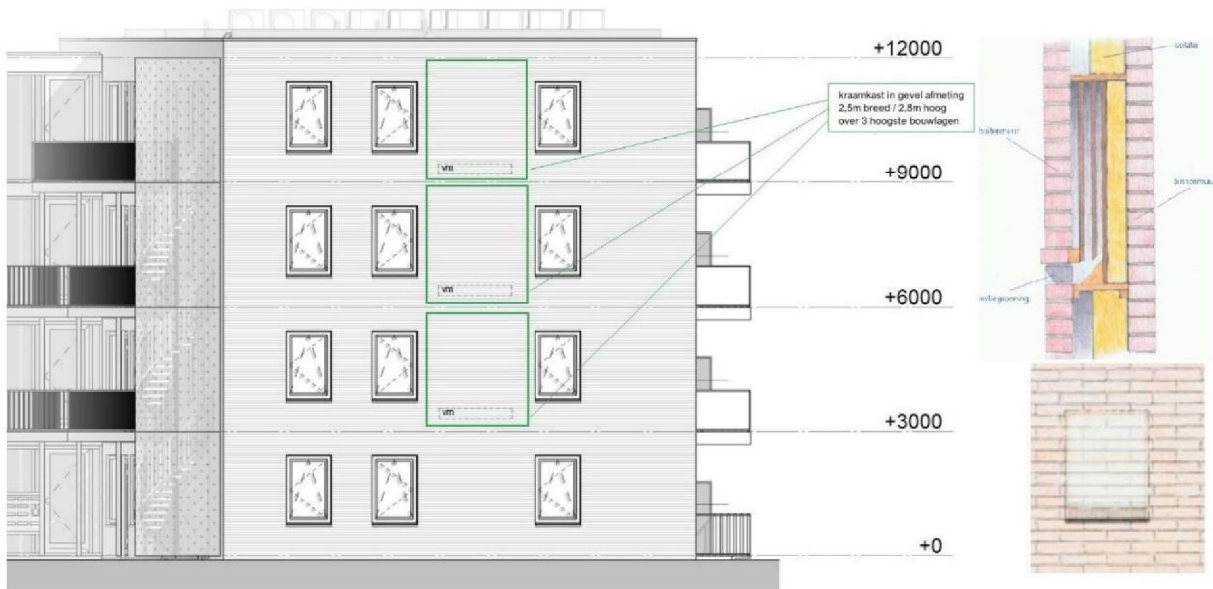
'Exclusion flaps' mogen enkel worden geplaatst in de minst schadelijke periode van vleermuizen, buiten de kraamperiode en winterrust (afhankelijk van de functie). Dat wil zeggen dat de exclusion flaps geplaatst kunnen worden tussen 1 maart t/m 1 mei, en/of tussen 1 augustus t/m 1 november.

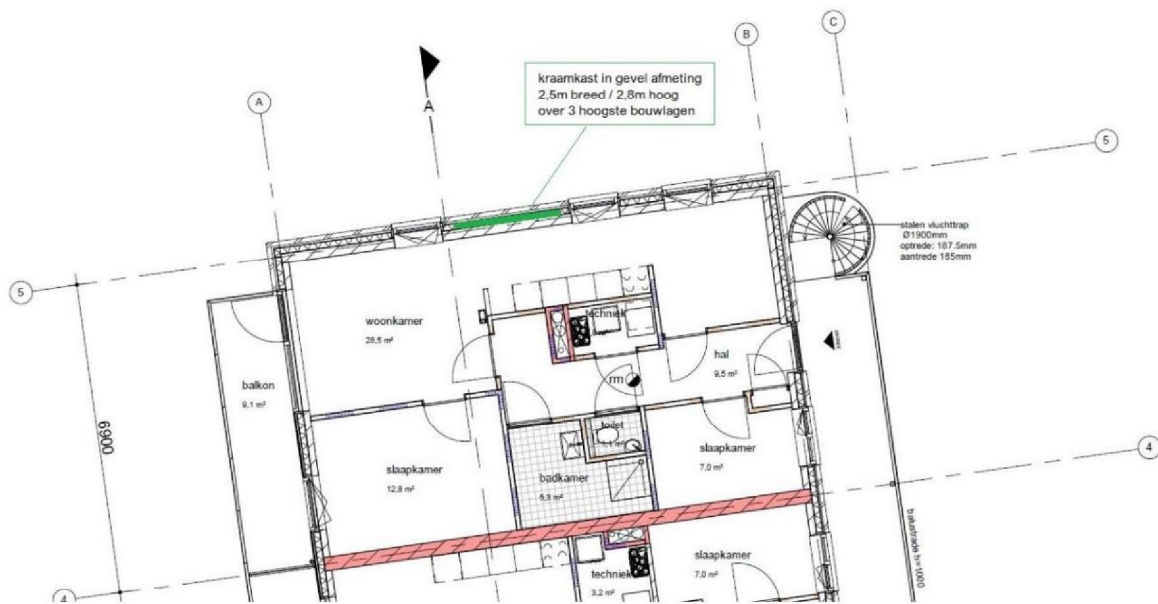
De werking van dergelijke klepjes. Overige openingen worden met isolatie materiaal dichtgemaakt.

Bijlage C. Ontwerptekeningen nieuwbouw en mitigatie

Situatietekening grote vlemuisverblijfplaats, te realiseren in de oostgevel van de nieuwbouw

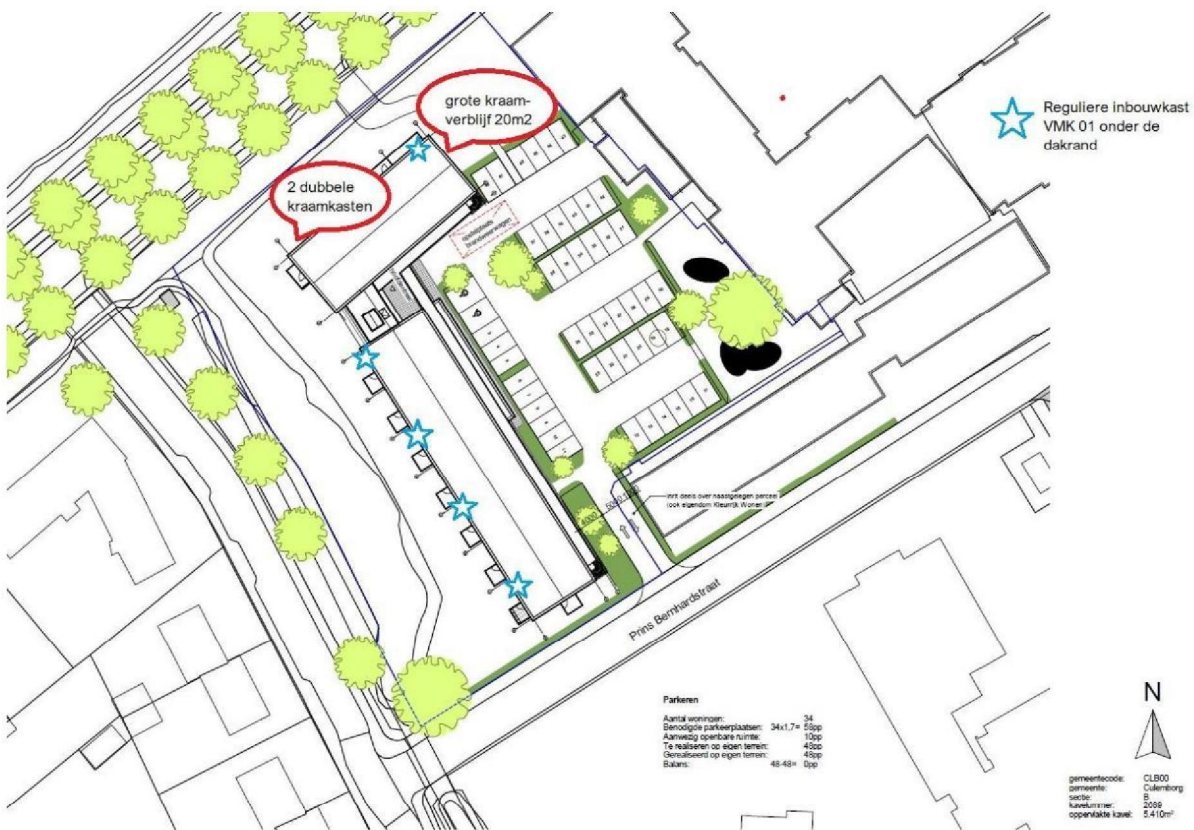

Situatietekening grote vlemuisverblijfplaats, te realiseren in de oostgevel van de nieuwbouw

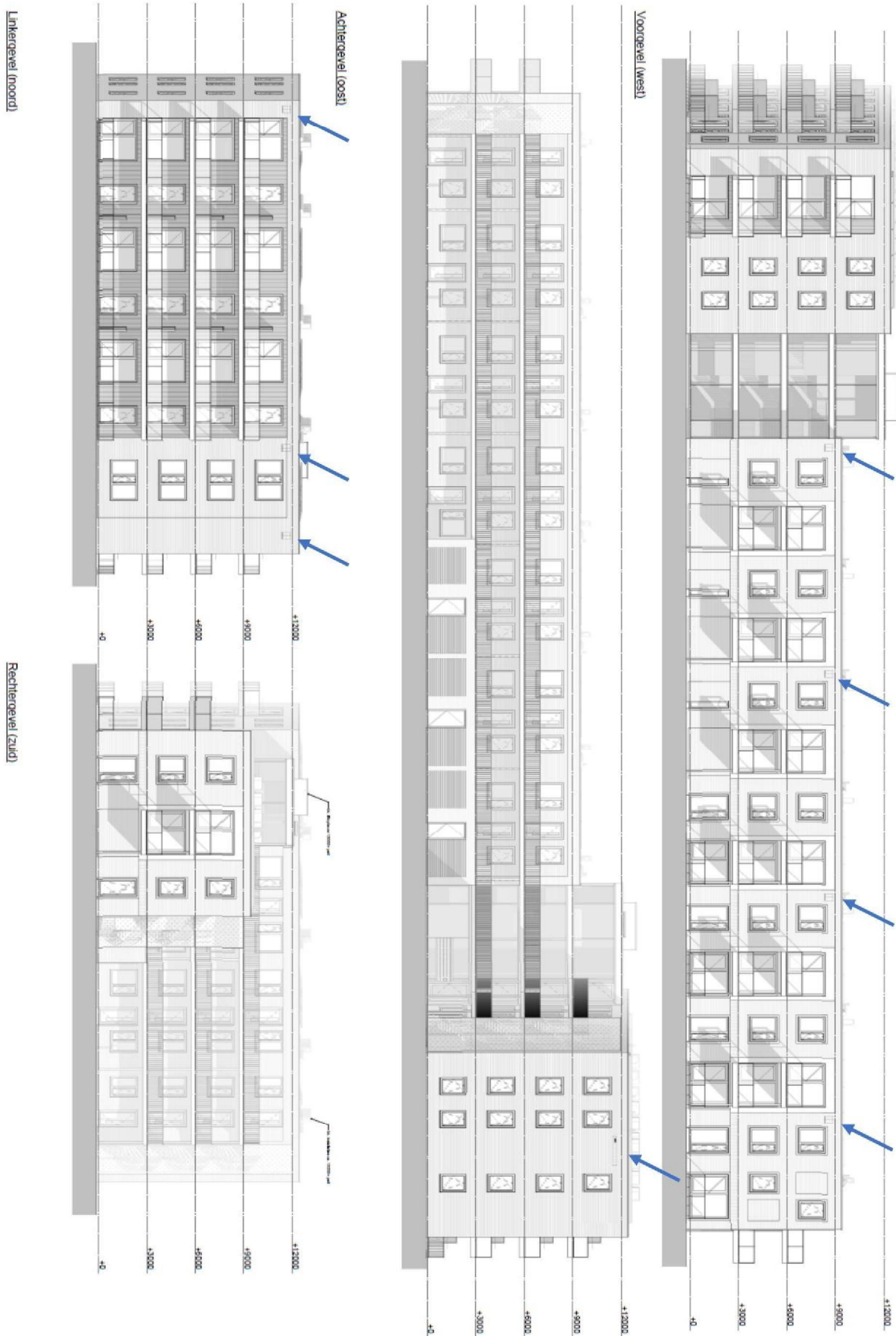

Situatietekening kleinere kraamverblijfplaatsen, in te bouwen in de noordgevel van nieuwbouw

Situatietekening locatie vleermuiskasten nieuwbouw

Situatietekening locatie vleermuiskasten nieuwbouw. De kasten zijn met blauwe pijlen aangeduid

